

dat ass dee vum Isolement; den Isolement, d'Eleg-sinn. An ech mengen, den honorabelen Deputéierte Marc Spautz huet dat och ganz richtig gesot: Et ass net, well moies an owes e Réseau laanschtkennt, dass een net eleng ass doheem. Dann ass ee ganz vill eleng. Et ass net esou, wann d'Kanner all zweeten Dag eng Stonn laanschtkommen, dass een dann net eleng ass. Mee dann ass ee schrecklech vill eleng, well wann een eng Stonn laanschtkennt, dann ass een der nach ëmmer 23 am Dag eleng. An do muss mer usetzen, fir géint den Isolement virzegoen, well et wëll net jiddwereen an eng Struktur – an dat war jo haut och net de Sujet elo beim Marc Spautz –, et wëll net jiddwereen onbedéngt an en Alters- oder an e Fleegeheem goen. E muss kënnen eng Plaz kréien, wann e se wëll a wann e se brauch!

An ech kann och ëmmer nëmme soen: Wann ee wëll goen, soll ee mat Zäit goen, wann een nach plus ou moins gutt ass gesondheetlech.

Mee mir mussen awer och kucken, wéi mer géint den Isolement social kämpfe vun de Leit, déi doheem sinn. An dat Doheemsinn, ech mengen, den Här Margue huet et gesot: Wéi wëlle mer dann och doheem liewen am Alter? An ech hunn do virun e puer Wochen eng Associatioun kenne geléiert, ech nenne se och hei: d'Beienhaus. Dat si Leit iwwer 60 Joer, déi sech zesummegeen hunn an déi soen: „Mir wëllen zesummeliewen, jiddweree bei sech, dat heescht, jiddwereen huet seng eege Schlofkummer, Salon, Kitchenette, Buedzëmmer, mee mir hunn awer och e Gemeinschaftsraum, wou mer Aktivitéite kënnen maachen zesammen, wou mer dann net eleng sinn.“ Respektiv gëtt et dat och am Ausland, wou ee kann Aktivitéite maache fir e ganze Quartier zum Beispill, wou ee sech ëm d'Kanner am Quartier ka këmmen, wou een Hausaufgabe mat de Kanner ka maachen.

An dat bréngt mech zu eppes, dat, ech mengen, warscheinlech dat Allerwichtigst ass, dat ass de Benevolat. Wann een e bësse méi al gëtt, dann huet een och e bësse méi Erfahrung, dann huet ee scho relativ vill erlieft am Liewen. An do ass de Benevolat eppes ganz, ganz Wichtiges. An ech kommen do op déi Sujeten, déi den Här Spautz ugeschwat huet: dat Digitaltaalt, de Sport, d'Kultur. Et ass richtig, ech si weeder Digitalisierungsminister nach Sportsminister nach Kulturministesch, mee op där anerer Säit ass et esou, dass ons Club-Senioren an d'Associatiounen, déi am Beräich vun den eelere Leit tätég sinn, och ganz aktiv sinn.

An ech géif awer och hei gäre kuerz virun de Gemein-gewalen eng Kéier un all déi Gemeinverantwortlech och en Appell maachen: Et ass och un de Gemengen, ze kucken, dass déi eeler Leit matagebonne sinn. Et ass un de Gemengen ze kucken, dass, wann en neie PAP gemaach gëtt, esou gebaut gëtt, dass een eeben och Strukture virgesäit, wéi ech se elo grad beschriwwen hunn, wou eeler Leit nach ëmmer kënnen bei sech liewen, mee vläicht e bësse méi kleng wéi an engem Risenhaus ganz eleng. An dat Risenhaus, do si se bestëmmt och frou, dann enger méi grousser Famill dat dann dee Moment ze verlounen oder iwwert d'Gemeng ze kucken, wien dat am meeschte brauch.

Dat, mengen ech, ass de Wee, dass och d'Gemengen hir Responsabilitéit sollen hunn, an dat gëllt och am Benevolat. Dat gëllt am „Pakt vum Zesummeliewen“ zum Beispill. Firwat sollt een do ëmmer alles trennen? Firwat sollt ee soen: „Majo, den Drëtten Alter ass eng Prioritéit“, oder: „Déi Jonk ass eng aner.“ Mee do kann ee jo intergenerationell Theemen och materan-huelen. An och dat ass dann en Appell vu mir un déi, déi an de Gemengen aktiv sinn: Denkt drun, déi inter-generationell Theeme matzehuelen, well dat läit eis ganz, ganz vill um Häerz! Och an de Kommissiounen

muss ee jo déi Senioren net à part behandelen, mee et kann ee jo kucken, dass een eng Mixitéit an de verschiddene Kommissiounen huet, och am Alter. An ech mengen, da funktionéiert dat op jidde Fall ganz gutt.

Ech géif awer nach gäre kuerz op dat Digitaltaalt zeréckkommen, well Der do besonnesch den Accent geluecht hutt. Et ass richtig, dass een am Alter warscheinlech méi Schwieeregkeeten huet, sech ze adaptéieren un nei digital Funktiounen, déi et dann op eemol gëtt.

Mir hunn do zum Beispill eng Konventioun mat GoldenMe, wéi ech hei eng Kéier kuerz ervirhiewen. Déi këmmere sech effektiv drëms, dass Leit am Pensiounsalter eeben den Émgang mat digitale Medien erliichtert kréien, dass se dat léieren, dass se och sensibiliséiert gi par rapport zu Geforen, déi am Internet awer och emol kënnen sinn. Dat maache se a Collaboratioun mat BEE SECURE.

Et geet och drëms, fir d'Kluft tëschent Jonken an Eeleren an der Gesellschaft ze reduzéieren. Et geet och drëms, déi sozial Isolatioun ze prevenéieren. Et geet drëms, ze kucken, dass d'Leit och wëssen, wéi se déi digital Medie kënnen notzen, an et fërdert de Benevolat. Well si maachen och Begleedung vun eelere Leit duerch eeler Leit an déi schwätzen déi nämmelecht Sprooch an déi kënnen genau soen, wéi eppes muss geschéien, oder si kënnen et ganz genau erklären, well se déi nämmelecht Sprooch schwätzen, well se vun der selwechter Generatioun sinn.

Dat selwecht gëllt zum Beispill fir de Kompetenz-zenter GERO, deen och ënnerwee ass am ganze Land, och bei iech an de Gemengen iwwerall, fir eeben de Leit ze erklären, wéi een op de Webbanking zum Beispill ka goen, wéi ee kann digital e Formulaire op MyGuichet ausfüllen oder rausprinten oder se iwwerhaapt emol siche goen. An ech mengen, dat sinn alles Saachen, déi funktionéieren!

Da géif ech gäre e bësse Reklamme maachen, ech wëll net soen „an eegener Saach“, well et ass keng eege Saach, mee et ass eng vun ons alleguerten: D'Thema vun de Benevolatsassisen – déi sinn den 29. Juni –; dat ass de Benevolat als Preventioun géint den Isolement am Alter. An do si mer jo hei voll an deem Sujet dran. Dat ass den 29. Juni. Dir sidd natierlech all härezech invitéiert, fir do ze participéieren an derbäi ze si bei de Benevolatsassisen, well ech mengen, dass de Benevolat wierkelech de Schlëssel ass, fir dass d'Leit eng Aufgab hunn, fir dass d'Leit sech nützelech fillen, fir dass si hiert Wësse kënnen weiderginn, fir dass se sech kënnen weiderhin an der Gesellschaft asetzen, an och fir aner Leit kennen ze léieren, fir mateneen Zäit ze verbréngen a fir eeben ze kucken, d'Gesellschaft och mat weiderzebréngen.

Da vläicht nach e lescht Wuert awer als Äntwert zu deem, wat d'Madamm Cecchetti gesot huet. Éisch-tens emol: Wann Dir wësst, dass d'Leit schlecht behandelt ginn, Madamm Cecchetti, da musst Dir eng Plainte maachen, wann Der dovunner Bescheid wësst. Dat hutt Der jo hei gesot. Da musst Dir dat maachen. Ech sinn extrem vill an den Alters- a Fleegeheem ënnerwee. Ech ginn och ganz dacks, ouni e Rendez-vous ze hunn, einfach emol era Moie soen. Mir ass dat an deem Sënn net opgefall. Mee wann Dir dovunner Wëssen hutt, dann, mengen ech, ass et Är Pflicht, fir do eng Plainte ze maachen.

Dann ass et esou, dass d'Gesetz vum Accueil gérontologique ënnerwee ass, wou mer dat reforméieren, well et ass einfach net wouer, dass Leit sech en Alters- oder Fleegeheem net leeschte kënnen. Wa se sech et net leeschte kënnen, da spréngt den Accueil gérontologique an. A bei deem Gesetz, dat elo um Instanze-wee ass, do geet et eeben och drëms, dass d'Leit och

nach eppes iwwregbehalen, e bësse Taschengeld, fir dass se kënnen och nach dignement liewen. An ech sinn elo scho frou, fir kënnen mat Iech doriwwer an der Kommissioun och ze schwätzen, wa mer de Projet de loi nees hei um Dësch leien hunn.

An ech mengen, dat ass jo dat, wat ons all beschäf-tigt: Wéi kënnen mir et maachen, dass d'Generatiou-nen zesummekommen? Wéi kënnen mer et maachen, dass Leit, deenen et am Alter gesondheetlech net méi esou gutt geet, awer nach ëmmer un eiser Ge-sellschaft kënnen participéieren, nach ëmmer nützelech kënnen sinn?

Wësst Der, och wann ee ganz um Enn vu sengem Lie-wen ass a wann ee palliativ ënnerwee ass, da kann een och nach e Liewensplang hunn, da kann een och nach Projeten hunn. An ech mengen, däers muss ee sech bewusst sinn, dass een zu all Ament kann e Pro-jet hunn, dass een zu all Ament kann nützelech sinn, dass een zu all Ament eppes weidergëtt, dass een, egal wéi al een ass, fir dës Gesellschaft extrem wich-tig ass, fir jiddwereen.

Do solle mer weider dru schaffen a mir sollen dru schaffen, zesumme mat de Gemengen, dass d'Leit esou kënnen liewen, wéi si et fir richtig fannen, dass et hire Choix soll sinn an dass mir hinnen déi Servicer offréieren, déi se brauchen, fir kënnen esou ze lie-wen, wéi si et fir richtig fannen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci der Madamm Familljeministesche Corinne Cahen. Dëse Punkt ass do-mat ofgeschloss.

4. 8144 – Projet de loi modifiant la loi modifiée du 15 mai 2018 relative à l'évaluation des incidences sur l'environnement

Den zweete Punkt vum Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 8144, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Bewäertung vum Ëmweltimpakt. D'Riede-zäit ass nom Basismodell festgeluecht. An et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Paul Galles, den Här Max Hahn, d'Madamm Cécile Hemmen, den Här Fred Keup, d'Madamm Myriam Cecchetti an den Här Marc Goergen. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun deem Projet de loi, den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

M. François Benoy (déi gréng), rapporteur | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Hären, Ma-damm Ministesch, mam Gesetzesprojet 8144, deen ech Iech elo presentéieren, integréiere mer am Ge-setz iwwert d'Ëmweltimpaktstudien eng Disposi-tioun, déi verschiddene Projeten am Kader vum trans-europäeschen Transportréseau e prioriséierten Traite-ment mat enger Autorisatioun bannent véier Joer ... Et handelt sech heibäi ëm d'Transpositioun vun engem Volet vun der europäescher Direktiv 2021/1187.

D'Realisatioun vum transeuropäeschen Transport-reseau RTE-T ass en zentraalt Element vun der euro-päescher Transportpolitik. Et geet drëms, d'Verbin-dungen iwwert d'Stroossen, d'Schinnen an d'Waasser, tëscht Häfen a Flughäfen ze verbessern a Barriären ofzeschaffen, dat bis 2030 respektiv bis 2050.

Lëtzebuerg ass concernéiert mat der Zuchstréck tëscht Bréissel a Stroossbuerg. Dës Weideren ass Lëtze-buerg concernéiert mat den Tracen a Richtung Ams-terdam, Marseille a Basel, déi och ënnert d'Direktiv falen, wann d'total Käschte vum Projet bei iwwer

300 Milliounen Euro leien, sief et op der Strooss, der Schinn oder iwwert d'Waasser.

D'Direktiv gesäit vir, dass d'Demandé vun dësem Projet mat enger Prioritéit mussen traitéiert ginn an dass d'Autorisatiounsprozedur maximal véier Joer dierf daueren, gezielt vun der éischter Notifikatioun bis zur Autorisatioun vum Projet.

Mir passen also eis national Gesetzgebung heirun-
ner un duerch eng kleng Ännerung vum Ëmweltim-
paktstudiegesetz, wou d'Prioriséierung an den Delai
vu véier Joer integréiert ginn. Et kann een nach be-
merken, dass administrativ oder juristisch Recours-
en net an deene véier Joer matagerechent ginn. Dat
Ganz applizéiert sech ab dem 10. August.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Ëmwelt-
ministesch huet d'Gesetz de 27. Januar deposéiert. De
Staatsrot huet de 25. Abrëll säin Avis ginn, deem seng
legistesche Remarque mir den 10. Mee an der Kommis-
sion consideréiert hunn. An zwee Deeg drop gouf
mäi Rapport ugeholl, op deen ech verweise fir weider
Detailler.

An ech profitéieren dann nach dervun, fir den Accord
ze gi vun der grénger Fraktioun, a soen Iech alleguer
villmools Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här
Benoy.

An éischten ageschriwwene Riedner ass den hono-
rabelen Här Paul Galles. Här Galles, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Paul Galles (CSV) | Merci villmools, Här Presi-
dent. Mir ginn och eisen Accord fir dëse Projet. Ech
soen och dem Rapporteur, dem François Benoy, vill-
mools Merci fir säi schrëftlechen a säi mündleche
Rapport. Hien huet dat ganz gutt resuméiert.

Wat jo interessant ass un dësem Projet, ass, dass et
ëm en iwwergräifend Zuchnetz duerch ganz Europa
geet, also e sougenannte Reseau global, deen also
ganz Europa soll iergendwéi gerecht a fair ofdecken,
an dann awer och de Reseau central, wou da Knuet-
punkten definéiert ginn. An dass Lëtzebuerg eeben
do dann op enger Streck, op der Streck Bréissel-Lëtze-
buerg-Stroossbuerg mat derzougehéiert, ass natier-
lech eng ganz gutt Noricht. An an deem Sënn ass et
natierlech gutt, dass mer an den Ëmweltimpaktstu-
dien hei dann déi Saache méi einfach maachen.

Merci villmools, den Accord vun eiser Säit.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här
Galles. An da geet d'Wuert un den Här Max Hahn.

M. Max Hahn (DP) | Jo, merci, Här President. Och
merci dem Rapporteur fir seng zwee ganz gutt Rap-
porten. Et bleift just nach ze soen, dass mir als DP na-
tierlech all Vereinfachung a Beschleunegung vun de
Prozeduren begreifen. Ech mengen, et ass e bëssen
eng Affär: Et muss een e bësse wëssen, wat ee wëll.
Wa mer wëllen nohalteg Mobilitéit féideren, dann ass
dat hei de richtige Wee. Et kann een driwwer strei-
den, ob véier Joer net awer nach laang ass an ob dat
doten net och nach sollt e gudden Ureiz si fir an anere
Voleten, déi eis ganz um Härz leien – ech denken un
erneierbar Energien, ech denken un de Wunnengs-
marché –, ech mengen, fir och an deem dote Sënn
d'Prozeduren ze adaptéieren, ze beschleunegen, ze
digitaliséieren, fir dass mer och an deenen Dossiere
méi séier kënne virukommen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Hahn. An
d'Wuert geet weider un d'Madamm Cécile Hemmen.

Mme Cécile Hemmen (LSAP) | Jo, merci, Här Presi-
dent. Merci och dem Här Benoy fir d'Presentatioun vu
sengem ganz detailléierte Rapport. Als LSAP-Fraktioun

sti mir natierlech och hannert dem Projet, well eis den
Ausbau vum Zuchresau ganz wichteg ass an all Ver-
einfachung vun de Prozeduren, déi den Ausbau vum
europäeschen Zuchresau virundreift, och eng wichteg
Etapp ass an och an déi richteg Richtung geet. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm
Hemmen. An elo ass et um Här Fred Keup.

M. Fred Keup (ADR) | Jo, merci, Här President. Merci
och un den Här Rapporteur, den Här Benoy, a mir ginn
als ADR och eisen Accord fir dëse Projet.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Keup. An
dann ass et un der Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, merci, Här
President. Dem Rapporteur e ganz grousse Merci fir
säin detailléierte Rapport. Natierlech gi mer och eisen
Accord hei derzou, well et ass immens wichteg. Wann
een nohalteg Mobilitéit denkt, da muss een och ep-
pes maachen, fir datt et an deem Beräich méi séier
weidergeet. A virun allem muss mer hei gutt uge-
bonne ginn, hei am Lëtzebuerger Land, un interna-
tional grousse Stied a Strecken. An et soll och einfach
alles méi séier goen an dofir kënne mir dat hei just
begreifen. Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm
Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den
honorabelen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President.
Merci dem François Benoy fir dee gudden schrëft-
lechen a mündlechen Rapport. Jo, et soll méi séier
goen, domat si mir och averstanen. Et dierf awer
net den Androck herno entstoen oder esou gemaach
ginn, dass vläicht manner streng kontrolléiert gëtt,
well et vläicht fir eng gutt Cause ass, fir eng Zuch-
streck oder iergendeppes. Den Ëmweltschutz ass
awer nach wichteg an et muss ee sech déi néideg Zäit
huelen an et muss een déi néideg Kontrolle maachen,
fir awer net der Natur herno méi ze schueden, wéi
een et och mat enger neier Linn géif maachen.

Mir stëmmen deem zou, awer mat dem klengen Hi-
weis, dass ee weiderhi soll immens streng kucken;
ech weess, mir hunn heiansdo Diskussiounen, wou
mer gäre méi streng géife kucken, wéi dat de Mo-
ment am Ëmweltministère de Fall ass, mee dass och
an Zukunft vill méi streng gekuckt gëtt, fir der Ëmwelt
net ze schueden. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här
Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Ëmweltminis-
tesch Joëlle Welfring.

Prise de position du Gouvernement

**Mme Joëlle Welfring, Ministère de l'Environnement,
du Climat et du Développement durable |** Här Presi-
dent, Dir Dammen an Dir Hären, effikass Autorisa-
tionsprozedure si mer en Uleies a se sinn och en
Uleies vun dëser Regierung, dëst och am Beräich vun
eiser Transportinfrastruktur, wou ee sech d'Moyene
muss ginn, fir geplangte Projekte schnell kënne
ëmsetzen, fir den alldiegleche Besoine vun der
Populatioun hei am Land an duerch ganz Europa ge-
recht ze ginn.

Mat dësem Projet de loi soll d'Gesetz vum 15. Mee
2018 iwwert d'Evaluatioun vun den Auswierkungen
op d'Ëmwelt – och EIE-Gesetz genannt – ugepasst
ginn, fir eng europäesch Direktiv ëmzesetzen. D'Direk-
tiv ass scho genannt ginn, et ass déi vun 2021, Num-
mer 1187 vum Europäesche Parlament a vum Conseil,
déi den 11. Juli 2021 ugeholl gi war, iwwert d'Straf-
fung vun de Moosname fir déi schnell Realiséierung
vum transeuropäeschen Transportresau. Wéi hiren

Numm et scho seet, ass d'Hauptzil vun dëser Direktiv
den Ausbau vum engem Transportresau duerch ganz
Europa – op Franséisch och „RTE-T“ ofgekierzt – ze
beschleunegen.

Dësen transeuropäeschen Transportresau ass ee vun
de Pilieren vun der europäescher Verkéierspolitick.
Den Objektiv ass d'Kreatioun vun engem effikassen
EU-wäite multimodale Verkéiersresau – an dozou
zielen d'Schinn, d'Strooss an d'Waasserweeër, déi mat
urbanen Zentren, Häfen, Fluchhäfen an och Gidder-
terminalen an der ganzer Europäescher Unioun solle
verbonne ginn.

Dësen Transportresau setzt sech aus zwee Niveauen
zesummen, och dat ass schonn ugeklungen: op där
enger Säit dem Niveau global, dem Gesamtnetz, dat
bis 2050 soll fäerdeggestallt ginn, an op der anerer
Säit dem Niveau central, dem Kärnetz souzesoen, dat
bis 2030 soll fäerdeggestallt ginn an déi allerwich-
tigste Konnexiounen ëmfaasst. Fir dass d'Kärnetz eebe
bis 2030 effektiv ëmgesat ka ginn, gesäit d'Direktiv,
déi hei transposéiert gëtt, eeben eng Rei Moosname
vir, fir dass d'Transportinfrastrukturprojete méi séier
kënne realiséiert ginn.

Éischtens sollen d'Memberstaate fir all Transport-
projet eng zoustänneg Autoritéit designéieren, déi
Usprichpartner soll si fir de Bauhär an dëse bei sen-
gen Demarchë ënnerstëtzen. Och dat hu mer zum
Deel schonn ëmgesat, dofir ass och herno d'Ëmset-
zung relativ séier.

Zweetens sollen d'Autorisatiounsprozedure vun der
staatlecher Säit prioritär behandelt ginn an déi sollen
net méi laang wéi véier Joer daueren, an dat vun der
éischter Notifikatioun vum Projet duerch de Bauhär
bis zur endgültiger Autorisatioun vum Projet.

Drittens soll d'Autorisatiounsprozedur kloer an trans-
parent sinn, an dat ass an eisem Fall och schonn de
Fall. D'Direktiv applizéiert sech awer net op all In-
frastrukturprojet vum transeuropäeschen Transport-
resau, mee just op eng ausgewielten Unzuel dervun.

Fir Lëtzebuerg sinn dat éischtens, et ass schonn uge-
klungen, d'Zuchstreck Bréissel-Lëtzebuerg-Strooss-
buerg, déi explizitt an der Annex vun der Direktiv
genannt ass, an dat onofhängeg vun der Héicht vun
de Käschte vum Projet, an zweetens och Projeten,
an dat net begrenzt op d'Schinn, mat Käschte vun
iwwer 300 Milliounen Euro, an dat op den dräi foll-
genden ausgewielten Tracéen: eemol Amsterdam-
Lëtzebuerg, zweetens Lëtzebuerg-Marseille an drët-
tens Lëtzebuerg-Metz-Stroossbuerg-Basel; déi ge-
héieren zu deem scho genannte Reseau central.

Dës Direktiv mécht eng Ännerung vum bestoenden
EIE-Gesetz noutwenneg, an dat, well verschidden
Transportinfrastrukturen zu deene Projete gehéieren,
fir déi een eng EIE muss maachen. An deem Gesetz
ass d'Autorisatiounsprozedur fir déi Projete genee
gereegelt an d'Sektioun 2 vum Gesetz gesäit an den
Artikelen 12 bis 19 e spezielle Regime fir Transport-
infrastrukturprojete vir. D'Spezifisitéit vun deem Re-
gime ass, dass hei eng Zort gebündelt Autorisatioun
virgesinn ass.

Ech erlabe mer, dëse Regime kuerz a senger grousse
Linnen ze presentéieren.

Op Basis, éischtens, vun engem Scoping-Avis, mat
deem de Kader gesat gëtt, wat wéi ze ënnersichen
ass an dem Kontext vun deem Projet, schafft de
Bauhär en EIE-Rapport aus, an deem d'Auswierkunge
vun de méigleche Variante vum Projet op d'Ëmwelt
beschriwwen ginn. Deen EIE-Rapport ass ëmfaassend
an dee gëtt och ëmmer aviséiert vun enger Rei vun
Autoritéiten. Dat heescht, et ass wierklech eppes,
wou mer sécher sinn, dass mer do keng gréisser

Impakter jiddefalls verpassen – ech kann do verschidden Inquietuden da berouegen.

De Projet, en Avant-projet sommaire dovunner – dat heescht, dass et och nach e Sommaire ass an net an all Detailler geet – an de Rapport vu sengen Auswierkungen, déi si komplett, déi ginn an enger Enquête publique zesummen, éier den Ëmweltministère als zoustänneg Autoritéit de Projet a Form vun enger Conclusion motivée bewäert. D'Conclusion motivée ass d'Bewäertung vun allen ëmweltrelevanten Auswierkungen vun engem Projet, onofhängeg dovun, wéi eng Zort Projet et ass.

Duerno geet de Projet an de Regierungsrot, wou dann decidéiert gëtt, wéi eng Projektsvariant soll realiséiert ginn, an och d'Envergue vun de Kompensationsmoossname festgeluecht gëtt. Doropshin schafft de Bauhär en detailléierte Projet, en Avant-projet détaillé, aus, op Basis vun deem ech als Ëmweltministesch eng Decisioun huelen, an där déi genee Konditiounen fir d'Exploitation an d'Amenagement vun deem Projet festgeluecht ginn an och den Detail vun de Kompensationsmoossname preziséiert gëtt.

Dës Decisiounen – sou gesäit et den Artikel 19 vum EIE-Gesetz vir –, dispenséiere vun enger Rei vu Geneemegungen, déi aner Gesetzter verlaangen, zum Beispill Naturschutzgeneemegungen, Waassergeneemegungen, Commodo-Geneemegungen a Baugeneemegungen. Déi Dispens ergëtt sech doraus, dass all déi dofir noutwenneg Aspekter am Avant-projet détaillé musse mat considéiert ginn an deemno och an den Decisiounen berücksichtegt ginn. Dat ass keng Nouveautéit, dat ass elo scho säit enger Rei Joren esou de Fall an dem EIE-Gesetz.

Dat ass och de Grond, firwat d'Ëmsetzung vun der Direktiv just nach eng kleng Adaptation vun der nationaler Legislation noutwenneg mécht an och just een eenzeg Artikel an dat bestoend EIE-Gesetz bäigesat soll ginn, den Artikel 19bis.

Mat deem Artikel soll éischtens am Gesetz verankert ginn, dass déi concernéiert Projekte vun der zoustänneger Autoritéit, dem Ëmweltministère, solle prioritär traitéiert ginn. Dës Prioriséierung wäert och an Zukunft nëmme méiglech sinn, wann natierlech déi dofir noutwenneg Leit dann och do sinn, fir den Dossier nach ze behandelen, fir dass do keng Ongläicheete geschéien.

Zweetens gesäit de geplangten Artikel 19bis vir, dass d'Autorisationsprozedur net méi wéi véier Joren daueren däerf. Als Startpunkt fir dësen Delai gëllt de Moment, wou de Bauhär de Projet nom Artikel 5 vum EIE-Gesetz den Ëmweltministère fir déi éischt Kéier notifiéiert ...

M. Fernand Etgen, Président | Wannechgelift, et wär gutt, wann et e bësse méi roueg heibanne wier!

Une voix | Merci, Här President.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools.

Mme Joëlle Welfring, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable | Dësen Delai gëllt, wéi gesot, vun deem Moment un, wou de Bauhär nom Artikel 5 vum EIE-Gesetz den Ëmweltministère fir déi éischt Kéier notifiéiert, fir e Scoping-Avis unzefroen. Sou e Scoping-Avis huet, wéi gesot, zum Objektiv, den Ënnersuchungskader fir den EIE-Rapport festzeleeën.

Hei wëll ech gär betounen, dass d'Festschreiwe vun deem Maximaldelai eng Formalitéit duerstellt, fir eisen europäesche Verpflichtungen nozekommen. Och mam bestoende legislative Kader an deene fir déi verschidden Tëschenetappe virgesinnene Delaie louch d'Dauer vun dëser Prozedur wäit ënnert deene véier Joer.

Och wëll ech nach gär preziséieren, dass dësen Delai vu véier Joer just fir déi Schrëtt gëllt, an deenen déi kompetent Autoritéiten, eeben d'Autorités compétentes, déi fir eng EIE zoustänneg sinn an agebonne sinn, um Ball sinn, also wou bei hinnen den To-do läit. Wann de Ball beim Bauhär ass, gëtt den Delai ausgesat; deen ass suspendu laut dem Text vun der Direktiv an och vun där Gesetzesännerung. Dëst ass zum Beispill de Fall bei der Ausschaffung vum EIE-Rapport, dem detailléierte Projet oder beim Noliwwere vun den noutwennegen Informatiounen. Fir d'Dauer vun deenen Aarbechte vum Bauhär ass keen Delai virgesinn an déi kompetent Autoritéiten hunn och keen Afloss dorobber.

D'Mataarbechter am Ministère an an de Verwaltungen stinn zur Verfügung, fir d'Bauhären iwwert d'Prozeduren ze informéieren a se ze begleeten. An och an der Zukunft wäert ëmmer gekuckt ginn, wou an a wéi enge Prozedure nach weider ka vereinfacht ginn, fir einfach méi kloer an transparent kënnen ze sinn.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Ëmweltministesch Joëlle Welfring. D'Diskussion ass domat ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8144. Den Text steet am Document parlementaire 8144^a.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8144 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Mir maachen de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmme ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf (par M. Laurent Mosar), Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Ray Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. 8173 – Projet de loi sur la responsabilité pénale des membres du Gouvernement et portant mise en œuvre de l'article 94 nouveau de la Constitution

Mir kommen elo zum nächste Punkt, dem Projet de loi 8173 iwwert d'Responsabilité pénale vun de Regierungsmemberen. Op Proposition vum der Kommission gëtt no der Presentation vum Rapporteur ouni Diskussion iwwert de Projet de loi ofgestëmmt. D'Riedezäit ass esou festgeluecht, wéi d'Kommission et gewollt huet. An ech ginn elo d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Charles Margue. Här Margue, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur | Merci, Här President – de Basismodell, dee mer zrëckbehalen hunn, nodeem mer och diskutéiert haten, wéi gesot, dass mer eis haut géife kuerzfaassen an direkt zum Vott géifen iwwergoen.

Wéi gesot, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Projet 8173 ass en Ausféierungsgesetz vun eiser neier Verfassung, déi elo Ufank Juli, wéi mer wëssen, a Kraaft trëtt. Den Avant-projet de loi gouf der Justizkommission den 1. Mäerz virgestallt. D'Justizministesch Sam Tanson huet de Projet de loi den 13. Mäerz 2023 deposéiert. De Staatsrot huet säin Avis de 25. Abrëll ginn, mir hunn en den 3. Mee an der Justizkommission zur Kenntnis geholl an de Rapporteur genannt. De Staatsrot hat eng Opposition formelle a sengem Avis, déi awer direkt konnt behuewe ginn, well hie frëndlecherweis eng nei Textpropos matgeléiwert huet. Den 10. Mee hu mer dunn de schrëftleche Rapport ugeholl.

Am Projet de loi 8173 geet et drëms, d'Ausféierungsbestëmmunge vum Artikel 94 aus der neier revidéierter Verfassung festzeleeën. Dësen Artikel reegelt de Regime vun der Verantwortung vun de Membere vun der Regierung, de Ministeren a gegebenenfalls Staatssekretären. Et geet hei besonnesch an de Paragraphen 3 a 4 ëm „actes commis par eux dans l'exercice de leurs fonctions“. Déi nei Verfassungsdisposition gesäit vir, dass penal Poursuite géint Ministeren dem Droit commun ënnerleien.

Et gëtt do just zwou Ausnamen. Éischtens: Wann eng Persoun oder eng Associatioun virstelleg gëtt a sech als Affer deklaréiert vun enger Aktioun vun engem Regierungsmember, da gëtt d'Action publique net direkt declenchéiert. Zweetens: d'Obligation, dass d'Chamber muss hiren Accord ginn, wann e Minister soll verhaft ginn, ausser mir hunn et mat engem Flagrant délit ze ginn. Dësen Accord ass néideg, egal ob et sech ëm eng Ufro vun eisen nationale Jurisdiktionnen handelt oder ëm e Mandat d'arrêt europäen oder eng Demande d'extradition.

Wann esou eng Demande virläit, statuëiert d'Chamber an enger net öffentlecher Sitzung doriwwer. D'Deputéiert an all d'Membere vun der Chamberverwaltung, déi Kenntnis vum Dossier kréien, ënnerleien dem Secret professionnel. Et ass de Chamberpresident, deen no bause kommunizéiert a just d'Entscheidung vun der Chamber bekanntmécht.

De Projet de loi 8173 hält d'Relève vum Gesetzprojet 8049, dee mer hei op dëser Plaz de 7. Februar gestëmmt hunn, iwwert d'Responsabilité pénale vun de Regierungsmemberen. Den 8049 ass gëlleg bis den 1. Juli, deemno komme mer definitiv duerno an den neie Regime an déi zwee Gesetzter ginn natlos aneneen. De 7. Februar, wéi gesot, hate mer eng ausféierlech Diskussion geféiert, mat engem Modell 1, dowéinst ware mer eis eens an der Kommission, dass mer d'Diskussion am Fong net brächten ze widerhuelen.

Den Ënnerschied tëscht den zwee Texter besteet haaptsächlech doranner, dass am aktuell gëllege Regime d'Chamber nach muss gefrot ginn, fir prealablement hir Autorisation ze ginn an e Rapport ze